

*“Hun vil naturligvis ikke blive ung
igen i den latterlige forstand,
hvor i slagtersvende og publikum
taler om en satans rask tøs, men
kun i idealitetens forstand vil
hun blive ung og yngre”*

Altså nu til metamorfosen. Det, der konstituerede denne skuespillerinde, var ikke, hvad man ellers kalder kvindelig ungdommelighed. Således forstået er denne ungdommelighed årenes bytte; om tiden tager nok så kærligt, nok så omhyggeligt, den tager alligevel det timelige. Men der var i denne skuespillerinde en væsentlig genialitet, som forholdt sig til den ide: “Kvindelig ungdommelighed.” Dette er en ide, og en ide er noget ganske andet end det fænomenale selv at være sytten år gammel, hvilket jo også er den mest ideløse piges tilfælde, der bliver sytten år gammel.

Havde dette genialitetens forhold til ideen ikke været, kunne der ikke være tale om en metamorfose; men netop fordi dette er tilfældet, og ideen er den, den er, kan metamorfosen blive den sjældne. Som naturen ved sin fremsynethed og ved sin erindrende tilbageseen, hvad naturforskerne skønt har kaldt

det forudtænkende og det bagkloge, bevarer kontinuerligheden: Således må også i åndens forhold det, som egentlig skal konstituere metamorfosen, være til stede fra begyndelsen, medens det ikke afgørende tages i brug eller afgørende viser sig som dette, førend der er gået nogen tid – dette er just metamorfosen.

Den, der kun har kvindelig ungdommelighed ligefrem forstået, kan ingen metamorfose få, thi kvindelig ungdommelighed således forstået er ikke dialektisk i sig selv, er kun et liv, der ikke ved det dialektiskes tiltræden kan blive skilt og udsondret, men blot fortæret. Tiden er det dialektiske, som kommer udefra, og den fortærer derfor, hurtigt eller langsomt, den udialektiske ungdommelighed. Men hvor der er et liv mere, der vil tiden, idet den tager noget af den ligefremme ungdommelighed, netop gøre genialiteten mere åbenbar, og åbenbar i idealitetens rent æstetiske forhold til ideen.

Hun vil naturligvis ikke blive ung igen i den latterlige forstand, hvori slagtersvende og publikum taler om en satans rask tøs, men kun i idealitetens forstand vil hun blive ung og yngre. Hun er nu ret egentlig genstand for en væsentlig kritik, nu da hun anden gang og

i anden potens kommer til at forholde sig til den samme ide eller nøjagtigere udtrykt, netop fordi det er anden gang, kommer hun til rent ideelt at forholde sig til ideen.

Sagen er ganske simpel; man kan spørge således: Hvilken indfatning er den væsentlig tilsvarende til en genialitet, hvis ide er kvindelig ungdommelighed. De fleste mennesker ville desto værre formentlig svare: Det er kvindelig ungdommelighed eller at være sytten år gammel. Men dette er vistnok en misforståelse, som strider mod det dialektiskes egen tankegang. Rent ideelt og dialektisk er fordringen: At indfatningen, eller det hvori ideen er, forholder sig til ideen på en afstand fra ideen. I forhold til alle naturbestemmelser gælder det, at den første gang er det højeste, er kulminationen; i idealitetens forstand gælder det, at den anden gang er det højeste, thi hvad er idealitet andet end just: Den anden gang.

Ungdommelighedens ide – som opgave og det selv at være aldeles ung – svarer i idealitetens forstand ingenlunde korrekt til hinanden. For så vidt uæstetiske tilskuere er af den modsatte mening, da er det, fordi de bedrages af et sansebedrag, der forveksler glæden over